

[Leif Hermann]

des har Østre Landsret i september 1987 godkendt politiets magtanvendelse med henblik på optagelse af fingeraftryk hos en person, der ifølge et anonymt tip skulle være indblandet i nogle ganske fjerne forberedelseshandlinger til bemaling af et fly tilhørende en muskelstruttede amerikansk filmskuespiller med periodisk tilknytning til Danmark. Den sigtede havde ganske vist tilbudt frivilligt at afgive sine fingeraftryk mod at få en garanti for efterfølgende destruktion ved selv at overvære denne. Den slags ting gives der imidlertid ikke lov til. Videre tilkendte Københavns Byret for nylig en erstatning på 400 kr. for ulovligt optagne fingeraftryk. I en anden sag, fra retten i Gentofte, godkendte retten efterfølgende politiets med magt optagne fingeraftryk og fotografering, selv om retten i øvrigt anså politiets handlemåde for ulovlig, fordi der ikke var indhentet kendelse forud. En ældre sag fra 1983 frembyder en nærmest forbløffende mangel på vilje hos politimyndighederne, når det gælder om at rette sig efter kendelser fra domstolene. I denne sag sagde såvel Landsret som Højesteret, at de ulovligt optagne fingeraftryk skulle destrueres, men det skete først, da ombudsmanden, ifølge et herværende dagblad, havde talt »med store bogstaver« over for justitsministeren og forklaret, hvad Højesteret havde ment.

Sideløbende med en del af disse sager har Strafferetsplejeudvalget arbejdet med spørgsmålet om en bedre regulering af retsplejelovens regler om legemsindgreb under efterforskning, der, som udvalget skriver i forordet til betænkning nr. 1104/1987 herom, har tiltrukket sig betydelig offentlig opmærksomhed.

Strafferetsplejeudvalget afgav den ovennævnte betænkning den 23. april 1987, hvorefter den efter trykning blev udsendt til høring den 24. juni 1987 med svarfrist til 1. september 1987. Justitsministeren har i et svar til Folketingets Retsudvalg oplyst, at fremsættelse af lovforslaget på grundlag af betænkningen afventer endnu et udspil fra Strafferetsplejeudvalget, der i eftersommeren 1988 forventes at have en betænkning om ransagning klar.

Forslagsstillerne finder imidlertid, at bestemmelserne om ransagning udmærket kan behandles særskilt, når Strafferetsplejeudvalget nu har gjort sig ulejligheden med at afgive en selvstændig betænkning om legemsindgreb med henblik på at få en samlet og udtømmende

regulering af de strafprocessuelle tvangsindgreb, der rettes mod det menneskelige legeme. Spørgsmålet om sammenhængen med retsplejelovens regler om ransagning er mindre relevant, fordi betænkning nr. 1104/1987 jo netop er udtryk for et ønske om at udskille legemsindgrebsreglerne fra ransagningsbestemmelserne.

Forslagsstillerne har i alt væsentligt fremsat Strafferetsplejeudvalgets forslag uændret, bortset fra bestemmelserne om pligt til destruktion af identifikationsoplysninger, der vedrører personer, som ikke har været sigtet, som er frifundet, eller mod hvem påtale er opgivet. I disse situationer har Strafferetsplejeudvalget ønsket opretholdt en adgang til at opbevare fingeraftryk. Dette synes imidlertid ikke over for de pågældende grupper at have noget formål ud over at gemme oplysningerne til senere lejligheder. Tværtimod er det betænkeligt ud fra en retssikkerhedsmæssig betragtning, fordi politiet dermed indirekte tilskyndes til at rejse sigtelser blot med det formål at opnå adgang til optagelse af fingeraftryk og til opbevaring af disse, uanset hvorledes sagens udfald bliver.

Forslagsstillerne har videre ikke tiltrådt, at politiet i første omgang kan træffe beslutning om foretagelse af legemsbesigtigelse, herunder optagelse af fingeraftryk. Derved ville der ske en udvidelse af politiets kompetence i forhold til gældende ret. En sådan udvidelse kan for så vidt angår de af bestemmelsen omfattede indgreb rumme visse retssikkerhedsmæssige risici. Derfor er det i forhold til Strafferetsplejeudvalgets forslag fastholdt, at legemsindgreb, bortset fra *periculum in mora*-tilfælde, forudgående skal godkendes af retten.

Forslagsstillerne erkender, at forslaget næppe kan nå at blive færdigbehandlet i dette folketingsår, men finder, at en debat om dette afgørende retssikkerhedsemne er absolut påkrævet allerede nu, jf. de ovenfor anførte bemærkninger fra Strafferetsplejeudvalgets forord i betænkning nr. 1104/1987.

Med disse ord, og idet jeg i øvrigt henviser til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, anbefaler jeg det til Tingets velvillige behandling.

Jørgen Tved (FK):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod nazistisk virksomhed.